

Noves òptiques del foc

La Biennial de Fotografia d'Olot presenta una mostra de fotografies de Quim Dasquens, que retrata els correfocs des de dins

Una fotografia de foc viu, en el moment de l'encesa del correfoc de la festa major de Tordera, imatge que encap a l'exposició en la Biennial d'Olot Foto: QUIM DASQUENS.

El sol s'ha amagat fa estona. La colla de diables ho té tot a punt. El carro és ple de material pirotècnic. Les bèsties estan preparades. Un coet. La gentada comença a acostar-se, les carretilles estan col·locades. Un altre coet. Els cremadors ja s'apleguen al centre de la plaça. Uneixen les forques, s'hi respira emoció. I un tercer coet. El bufador de foc encén les carretilles i el correfoc comença amb força. “El moment de l'encesa és brutal.” El fotògraf Quim Dasquens és ben a prop, agafant amb força la seva càmera. Sap que, probablement, haurà de canviar el filtre que protegeix l'objectiu fins a tres vegades, perquè la calor sempre el crema. Però no li importa: “M'agrada estar sota el foc, el lluïment de l'espectacle,

captar les expressions dels diables.”

Fa més de vint-i-cinc anys que segueix els balls de diables arreu de Catalunya i ha après a moure-s'hi, a conèixer com funcionen, a interpretar d'una manera molt personal una tradició centenària present a totes les comarques. “Amb els anys aprens que cada composició pirotècnica té el seu so, una llum peculiar, i una manera d'encendre's diferent.” Dasquens, dissenyador gràfic i fotògraf, ha dedicat gran part de la seva trajectòria a la fotografia de natura i de viatges i, especialment, a fotografiar actes en què el foc té el paper protagonista.

Aquest mes d'agost participa en la Biennial de Fotografia d'Olot amb una mostra de 15 imatges que es podran veure fins al dia 30 a l'Oficina de Turisme (d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h). Formar part d'un correfoc és una aventura i també té els seus riscos, però el fotògraf, ja des que hi anava amb els rodets, sap com “s'ha d'evolucionar amb l'espectacle, fer-lo lluir i no entorpir-lo”. Les seves fotografies donen una visió interior dels correfocs a través del moviment. “És útil saber distingir la carretilla, el titani, el patum, el francès o el que han batejat fa poc com a escaldàrium, que fa com uns llantions, així sé quins efectes faran en la imatge i quina intensitat de llum donen”, explica. Com ell, altres fotògrafs s'han apassionat pel món del foc i recorren la geografia catalana moguts per una passió difícil d'explicar, com és el cas de Jordi Santacana, Marta Mateu, Assensi Méndez i Anibal Trejo, entre d'altres.

Correfocs singulars

Els correfocs no es poden definir d'una mateixa manera, ja que cada poble o ciutat té arrelats costums que en fan espectacles peculiars, d'acord amb la pròpia història i les idees de les colles que hi participen. Dasquens parla amb orgull de l'Escaldàrium, la festa del foc i l'aigua de Caldes de Montbui, casa seva, que ja ha complert 20 anys: “El foc i l'aigua són protagonistes a parts iguals, serveix per explicar l'origen de les aigües termals, hi ha música composta expressament per Ramón Solé i tocada en directe.”

La festa és un referent de la cultura del poble i alhora s'ha convertit en un element dinamitzador de la vida local; un cap de setmana ple d'activitats, a final de juny, com ara tallers infantils, xerrades sobre cultura popular i música a la fresca. Potser el correfoc més conegut arreu del país és l'Aquelarre de Cervera, que enguany se

celebra els dies 29, 30 i 31 d'agost. Una festa de tot tipus de bruixes, diables i dimonis, i personatges fantàstics, liderats pel Mascle Cabró. Paral·lelament la ciutat es converteix en una trobada esotèrica a la Fira del Gran Boc, i també hi ha activitats per als més menuts. "L'Aquelarre és un dels correfocs més multitudinaris, però hi ha colles d'arreu, sobretot les centenàries, que ofereixen espectacles molt plàstics, com ara el de Sant Quintí de Mediona, on cremen entre 300 i 400 carretilles de cop!", exclama Dasquens. A Torrelles de Llobregat, per exemple, la tradició del foc està molt arrelada, tot i que la colla de diables és molt jove. Edgar Ramon, el cap de bèsties, explica que fan "pocs correfocs però amb el format tradicional", en què es pot afegir qualsevol persona sempre que vagi ben equipada. "Ens agrada més interactuar amb la gent que no pas que el correfoc sembli una cervavila", afegeix.

És impossible triar-ne un: el correfoc de Vilanova i la Geltrú, el de Tarragona, el de Blanes, el del Vendrell... Destaquen la Carretillada de l'Arboç, l'Escapada a Negra Nit de les Santes de Mataró i el correfoc de Vilafranca del Penedès, el més antic del país. A Barcelona hi ha un correfoc a Gràcia i també el de la Mercè. "Llàstima que la Via Laietana és massa ampla i perd l'encant dels llocs petits", explica Dasquens.

L'atractiu dels espectacles de foc i el seu valor dins l'ideari de cultura catalana fan que la tradició passi de pares a fills. Les colles es retroalimenten a si mateixes i últimament estan guanyant més difusió com a objecte creatiu, sobretot a través de la fotografia, per això alguns municipis premien les millors imatges. L'efecte tecnològic també s'ha notat en la difusió dels correfocs: l'etiqueta #diables a Instagram no para de créixer, hi ha colles que gestionen els seus comptes propis, com ara els diables de Riudoms i els de Sitges. Dasquens explica: "El món digital ha democratitzat la fotografia i, fins i tot, hi ha bèsties de foc que porten càmeres Go Pro per fer-se selfies dins el correfoc."

Encara que s'han anat posant límits legals i més exigències de seguretat a aquesta festa, la tradició continua ben viva. La prova és que n'hi ha molts que la volen explicar.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/768223-noves-optiques-del-foc.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesCultura&utm_source=rss&utm_medium=mesCultura&utm_campaign=rss